

KODIN OSASTO

MITEN VOI SÄILYTTÄÄ LIHALIEMEN.

Jos tahdet säilyttää lihaliemen toista kertaa varten, niin se säilyy, vaikka kaksikin kuukautta pilaantumatta, jos siitä on vuolaat, ja antaa rasvan nousta liemen päälle eheänä kuorena. Parhaiten se säilyy eheänä kapeassa astiassa kuten maidonpölyssä, purkissa eli kannussa. Vaan ei säily sentään kesäkuumana maunalla kuin kylmässä kellarissa. K.

MITEN SÄILYY PIKKELSI ILMAN VARSINAISTA KANTTA.

Usein säilyy purkin lasikannet. Tai sitten saamme pikkelsiä astioissa, jotka ovat hyvät purkkia, vaan ne jäävät kannettomiksi avaamisen jälkeen, kun korkkiin tulee avatessa reikiä. Joka apteekista kyllä saa teetä katkenalaisia korkkia, vaan ettei ole tilaisuutta niitä hankkia, niin saa purkituksensa säilymään seuraavalla tavalla. Kun olet pannut ainekset purkkiin ja täyttänyt ne etukäällä, niin ota kappale puhdasta, kastettua voipaperia, pane se purkin suun yll, sen päälle palo puhdasta tiukkaa vaatetta ja sitten pala paperia ja sido suu kiinni. Jos tomatosta säilyttävissä pullossa linnantun hometta, niin avaa korkki, poista homekerros kasida tilalle etikkaa ja sulje korkilla jälleen. Tiputa kynttilän sulaa sen päälle ettei ilma pääse sisään miltään puolelta pullon suuta. K.

VANHA KOETELTU KEINO.

Kanasta saa helposti höyhenei pois, jos kaataa päälle kiehua vettä, antaa seisoa minuutin ajan ja sitten vetelee höyhenei pois. Nyt ne lähtevät melkein itsestään eikä nahka mene rikki.

Ken tahtoo säilyttää höyhenei tynnyin täytteksi, on ne virutettava hyvin toiskertaan, että ne tulevat puhtaiksi ja puhtava lämpöiseen paikkaan kuljettamaan ja sitten ne on tuuletettava hyvin. — MI—MI.

TYÖLAISTEN SÄÄSTÄVÄISYYS

Toveritarhan se taas tulla tupsahti kesken pyrkimys. Täytyy sitä vähän silmätä mitä sillä on taasen sanottavaa. Hyhhy, aina vaan tuosta säästäväisyys-kyymyksestä. No kukahan sillä täällä kertana puhua? Ohho! Suvanto! Sen sils kannattaa ainakin lukea, että näkee mitä hällä taasen on sanottavaa! Rupesin lukemaan. No, sehän on kyllä "all right", että ei mennä tuoksepäin opettamaan työläisille turhanpäiten säästäväisyyttä, koska kerran tuhlaukset työläiset ovat parempia talusteljoita. Voi miten vaikeaa näyttää olevan työläisten käsittää toinen toisiansa, niidenkin, jotka ovat enempi kuitenkin tulkinneet työväestön elämää kirjoista, kuin melkäläiset muijat. Meidän täytyy oppia omista ja toistemme kokemuksesta.

Tässä joku alka sitten täällä Canadassa, ninkuin monessa paikassa Yhdysvalloissakin, oli paljon työttömiä. Jokainen tietää minkämoista on työläisen asema silloin, kun ei ole työtä, eikä entisiä säästöjä. Silloin velkaantuu ja eläkustannukset pyyryvät yhtä korkeina ja meidän on päästävä päivästä toiseen keinolla millä hyvänsä. Ja rupeaa loppumaan vaatteet lasten päällä, emmekä me mitenkään tahtois nähdä heitä kovin repaleisina, sillä monet meistä käsittävät sen salkun **myöskin kokemuksesta**, minkäläisen kohtelun he saavat parempiosaisilta, vaikka kohtaa olemmekin niin luokkatietoista, että käsitämme, missä on syy köyhyyteen. Silloin meistä monet työläis-äidit, minä myöskin, olimme pakotettuja jättämään isän kotiin lasten kanssa ja etsimään pyrkimystä tal kunnasta, josta saamme enempi

sal palkkaa kuin muista töistä. Silloin me laskimme kuinka monta päivää on oltava työssä, ennekuin saa jousosikin ostettua ensiksi sitte monet muut tarpeet.

Kerran eräs puolalainen nainen olsi halunnut ostaa kengät lapselleen. Hän oli säästänyt kenties kuinka kauan tuota summaa ja oli varma, että nyt hän ne saa, mutta kun hän meni ostamaan, niin puuttui häneltä vielä viisi senttiä. Hän pyysi kuitenkin saada kengät, luvaten tuoda loppu, kun saa, mutta ei vaan annettu lentä. Parempaa agitaatiota ei tuo nainen tarvinnut. Hän näki miten säästäväisyys ei auta, jos siihen ei ole edellytyksiä, mutta kuitenkin hänen täytyi se tehdä olosuhteiden pakottamana. Hän kertoi minulle, miten häneltä loppuu tynnynpäälliset ja ihan kaikki tarpeet. Minä sanoin, että niin kyllä tekee miunakin. Niitä kyllä olen tehnyt säästöistä ja uskallan väittää, että ne ovat yhtä siistiä, kun ne ovat hyvin pesyt, kuin nuo kiinalaisen pesemät muka ensiluokan hotelliin tynnynpäällisetkin. Vielä haluan sanoa, että me koetettiin huonosta englanninkielentaidosta huolimatta agiteerata jokaiselle, joka vaan puhelle sattui, että nyt sen näette, että vaikka työläinen kuinka säästäisi, niin ei hän sillä kurjuuden syytä poistumaan saa, mutta kuten jo sanoin, me olemme olosuhteiden pakottamia säästämäänkin siinä, missä me vaan voimme sen tehdä, vaikka me käsitämme, että emme ainoastaan sen kautta voi asemaamme korjata.

Oppikaamme nyt ja ymmärtäkäämme asiaa ydin, ettei turhaan niin kauan väitellä ja oppikaamme myös ymmärtämään jo sekin selkeä, että työläisistäkin on monenlaisessa asemassa, ettei kaikki voi menetellä ihan prikkusta prikkuaan samoin. Mutta jos joku neuvo ilmestyy lehteen ja satutaan se jo ennen tietämään, niin ei pidä rientää heti lyömään sitä alas, sillä se voi olla hyödyksi jollekin toiselle, kun me karran emme ole saaneet sellaista neuvoa koskaan työväenlehdessä, että ainoa olojen korjaamiskeino on säästäväisyys. Oimasta puolestani voisin sanoa, että minä otan jokaisen neuvon vaariin, jota en ennemmin ole saanut tietää. Me työläis-äidit tarvitsemme toistemme taloushommista ja joskus se on hyvinkin tarpeen, että joku naapurin mrs tai kuka hyvänsä, antaa jonkun ohjeen, sanottakoonpa nyt taasen vaikkapa säästäväisyys-kyymyksestä.

Tässä sattui keskustelua ukon kanssa tuosta Suvannon "kännösti". Hän, ukkoni, tykkää myös lukea Toveritarra. Ensin väitti hän, että Suvanto on aivan oikeassa, ettei säästäväisyys mitään auta, mutta kun sattu, että minä olin juuri pyykkämässä hänen mainitakkiaan (ja se on paljon ankarampaa työtä ja ottaa enemmän aikaa kuin saippuan teko. — Toim.) niin passasi minun sanoa, että siinä tapauksessa saisi jäädä tämmökin korjaamatta ja ostaa uusi ja myöskin tuo takki olisi saanut jäädä tekemättä ja ostaa joko takki tai filtti, joka olisi ollut parempi, joskin kalliimpi ja lukemattomia koti-terpeita, sillä nauttis minäkin kyllä ottaa enempi aikaa ja käyttää vaikkapa lukemiseen tai oppiakseen paremmaksi kirjoittamaan, mutta raha-asiat ovat siten, että täytyy laskea miten minäkin välttämättömän tarpeen voi saada ja, että se olisi samalla käytöarvoinen, sillä rahaa täytyy riittää vielä huonon ajan jälkiä korjaamaan. Tietenkin tulimme yksimielisyyteen siinä, että jos meillä olisi rahaa, niin me ostettaisiin uusi takki, ettei minun tarvitsisi korjata ja kyllä hän varmaan panisi päällensä uuden takin mieluummin kuin vanhan, mutta tässä on taasen se pakko eikä aivan tiedottomuus eikä se ajatus, että kyllä tässä vielä rikastun, kun oikein ajattelen. Ei, kyllä järjestelemä pitää

huolen siitä, ettemme pääse nousemaan.

Vielä minä haluaisin sanoa siitä meidän keskustelusta, että minä olin sitä rufeltä, että ruuanlaiton suhteen me työläis-äidit erittäinkin tarvitsemme neuvoa, sillä useat meistä menessämme ainiolisin emme ensinkään osaa keittää, eikä ainakaan kovin vähistä aineista synny yhtä maukas ateriat kuin syntyy kokeneelta. Hän sanoi, että se nyt on hyvin yksinkertainen asia. Mutta hän tässä yksi päivä, kun minä olin pois, tietenkin sattumalta, sai paremman nautuksen puuron kuin minä. Minä tietysti kysyin häneltä, että miten hän sen laittol. Aina ei myöskään pelkän säästäväisyyden takia tarvitse jättää joitakin aineita käyttämättä, vaan myös terveyden vuoksi.

Yhteiseksi tunnustauseksi tulokoon, että kaikki neuvot ovat tärkeitä, kun niissä ei opeteta säästäväisyyttä ainoastaan luokkatietelunseena, jota kyllä en Selma-tähdinkään kirjoituksissa ole huomannut. M. N.

TYÖLAISTEN SÄÄSTÄVÄISYYS. II.

Olen lukenut Kodin osastosta neuvoja ja myöskin olen lukenut säästäväisteoriasta. Minä olen tullut siihen johtopäätökseen, että me työläisnaiset, enimmäkseen perheenäidit, kirjoitamme itsekkain palkkakuntamme tapojen ja olosuhteitten mukaan, sillä ei kaikilla ole samantaiset säästämis- ja säästämistapojen, jos minä nyt sanoisin omat säästämis- ja säästämistapojen, niin ei se monellekään passaisi vaan ainoastaan niille, jotka näissä samantaisissa oloissa elävät kuten minäkin, että on pakosta tehdä mutta vanhasta vaatteesta, jos on vaan edes sitä vanhaa saatavissa. Ja on pakosta käskää perheensä ruokapöytänsä, jossa ei ole voita eikä jälkiruokaa.

Mutta emme me työläiset näin kiusaksi itseämme ja perhettämme, jos siihen ei olisi pakkoa. Sellaista pakkoa ei aina ole teollisuustyöläisillä, jotka saavat joka kuun päästä palkkaansa, silloin kun on työtä ja ovat työkuutoisia. Harva se on meidän suomalaisten joukossa, joka nukuun nautun eikä silloin kun vaan on vähänkin rahaa. Minäkin olen vasta vähän aikaa ollut näin puutteellaisessa asemassa täällä homesteadi-maalla. Täällä sitä saisi taltonsa panna liikkeelle säästäväisyydessäkin. Pitää olla niin säästäväinen, ettei osta mitään monin aikoihin, kun kerta ei ole millä ostaa ja silloin monta kertaa saa perhe nähdä suoranaista puutetta ruuastaikin, vaatteesta puhumattakaan. Ei suinkaan tämä ole miehen eikä akan syy.

Mutta puhekseni nyt säästäväisyydestä meidän naisten kesken, niin sanon, että kuinka viitsimmekään me äidit olla nuukia ja talouden perään huolellisesti katsoa, kun ei sitä tee perheen isäkiän? Jos on rahapenni jäänyt yli joushoppusin hinnan, niin ei sitä joudeta muualle panemaan, kuin hotelliin se kiireesti viehdään. Olen niin monta kertaa sitä ajatellut, että miksi äidin pitää olla huolellisen ja harkitsevan silloin kun ei sitä ole isä? Vasta silloin saamme me naiset puhua säästämisestä ja sen tarpeellisuudesta, kun isät eivät pane viinaan rahaa, juuri sitä minkä koti niin hartaasti tarvitseisi. Silloin pitää olla kova luonto naisella, joka voi aina vaan jatkuvasti säästää ja koettaa hyvin viedä elämään- sä eteenpäin, vaikka mies tuhlaa minkä ehtii ajattelematta mistään. Kyllä silloin pian loppuu säästämis-batu vaimoltakin, kun ei sitä kerran ole kodissa molemmilla. Oikein sydämestini toitsen, että tämä British Columbia tulee kuivaksi ensi kesänä. Sitteen mekin juoppojen akat saamme keskustella säästäväisyydestä, kun isäkin on samaa mieltä kanssamme. Sillä rahalla mikä nyt me ne noille kiroituille kapakoille, saamme varmaankin tiata monta hyvää kirjaa ja useamman sanomalehden vuoden mittaan. Hyi tuota kaubistutavaa viinaa, kuinka paljon se tuottaa kurjuutta ympäristönsä ja raastelee monen äidin sydämen. Ja mitä

niistä lapsista tulee, jotka kasvavat sellaisessa kodissa missä viinaa suositetaan? Voimmeko heistä odottaa parempaa kuin vanhempansa ovat?

Naiset, olkoon sotahuutonamme että pois väkijoumat koko maailmasta, niin silloin on meilläkin parempi olla, että saamme kasvattaa uutta puhdasta sukupolvea tämän lahonneen ja mädänneen tilalle. Viinat maailmasta täydellisesti voimme turmion lähteenä poistaa sosialismin kautta. MARY RANTA.

MITEN ALITALON ANTISTA TULI SOSIALISTI

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta.)

lipoika. Auttoi nappeja kiinni ja oikoi vekskejä.

— Tuossa on kengät.

Minä aivan vapisi, vetäessään sieviä nappipenkkiä jalkaansa.

— Mene nyt kävelemään, että näen. Voi taivasten tekijät! En tuntisi, jos tulisit tiellä vastaani. Kuinka puku muuttaa ihmisen ulkomuodon ja tieto kirkastaa sisäisesti. Nyt olen niin kevyt, että voisin lentää ja lähteissäni laahustin kuin vaivainen vanhus. Voi Miina kulta, jos olisit sinäkin saanut nauttia siitä sananrieskasta, jota minä ahmin kuin nälkäinen susi, niin nyt oltaisi kuin kaksi syötettyä vasikkaa.

— Älä ole pahoillasi, jos olet päässyt pääaterialle. Syön jälkipöydässä ja sinulta saan sitä tiedon murua ensi nälkäni, kohdutti Miina.

— Mutta katso kenelle kuuluu jäännös kopassa.

— Lasten pukuja! huusi Miina aivan kuin olisi hän kokonnan tuhottanut lapset Antin ja oman onnensa huumaamana.

— Voi jumala sitä Jaskaa! Täällä on osansa kaikille. Nyt ei ole omni täysi ennenkuin vanhassa tuvassa on jokainen vanhurskaan puussa. Lapset täytyy herättää, sanoi Antti ja juoksi sängyn luo.

— Kakkaani, herätkää, uusi aamu koittaa! huusi tuo onnesta säteilevä isä.

Tyyne hyppäsi lattialle, luulen isännän heittä pois ajavan ja kuiskasi peloissaan.

— Missä on isä ja äiti?

— Tässä ollaan! sanoivat Miina ja Antti yhteen ääneen, mutta ei Tyyne tuntenut. Miina sulki Tyyne sylinsä ja alkoi pukea päälle uusia vaatteita. Pukiessa hän kertoi:

— Se setä, joka oli täällä päivällä, on valmistanut meille tämän ilon.

Sillä välin oli Antti ravistellut kaikki lapset hereille, jotka pelokkaasti katselivat tätä uutta ihmeellistä näkyä.

Kun kaikki olivat puettut, astui kolmi-vuotias Jaska isänsä eteen ja sanoi:

— Minutta tulee temmoian miet, kun jatka-tetä on.

— Jospa tulisikin! sanoi Miina ja painoi pojan rintaansa vasten.

— Jo minulla on nättiä väkeä, sanoi Antti katsellessaan perhettään. Eilen oltiin kuin variksenpeljättimiä ja nyt ollaan kuin pappilan herrasväkeä. Mutta siellä kopassa on vielä jotakin. (Jatk.)